

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1983

BRNO 1985

řecích kostí. Proto zde byl ihned v jarních měsících roku 1983 zahájen záchranný archeologický výzkum, který s přestávkou přes červenec a srpen trval až do října 1983.

Při záchranném výzkumu byla ve vyvýšené jihozápadní části odhumusované plochy hradiště začištěna plocha 10 x 25 m tj. 250 m². Na této ploše bylo dosud prozkoumáno 25 objektů. Mezi nejzajímavější patřila velkomoravská polozemnice o rozměrech 380 x 400 cm zahloubená 20 - 25 cm pod úroveň začištěného podloží /+ asi 50 cm odstraněné povrchové vrstva/ s rozpadlým kamenným krbem s předpeční jámou v jihovýchodním rohu a několika nepravidelně rozmístěnými kúlovými jamkami v ploše zemnice /obj. č. 35, 36, 44, 45, 48/. Ve výplni zemnice byla nalezena typická velkomoravská keramika, mimo jiné i hrnec blučinského typu, torzo stříbrné náušnice, hliněná závaží, zvířecí kosti atd. Východně od zemnice se nacházel povrchový objekt o rozsahu zhruba 3 x 1 m /obj. č. 53/ vymezený zlomky velkomoravské keramiky, zvířecími kostmi a kameny. Další dosud prozkoumané zahloubené objekty /č. 37, 56/ lze datovat do středověku /13. - poč. 14. stol./, některé neposkytly žádný datovatelný materiál.

Na začíté ploše bylo také dosud prozkoumáno 14 kostrových hrobů nebo jejich zbytků /obj. č. 38 - 43, 46 - 47, 49, 51 - 52, 57 - 59/, orientovaných důsledně Z-V, s kostrami v natažené poloze, na zádech a rukama podě těla. Zahloubeny byly pouze na úroveň špatně čitelného písčitého podloží, nebo nepatrně pod jeho nivó, tj. do hloubky 50-60 cm pod předpokládanou úroveň povrchu. Proto nebylo možno zachytit hrobové jámy, nebo se rýsovaly velmi torzovitě, velká část koster byla zničena při orbě a při skrývce na podzim roku 1982. Pouze v hrobě č. 39 byla u pravého spánku nalezena masivní zlatem plátovaná esovitá záušnice a v hrobě č. 41 bronzový hrotitý prsten, což dovoluje datovat pohřebiště do 11. - 12. stol. Z rozrušených hrobů pochází patrně i stříbrný prsten, získaný z povrchového sběru. Výzkum bude pokračovat i v roce 1984.

Grabung von "Petrova louka" bei Strachotín im Jahre 1983 /Bez. Břeclav/. Im Jahre 1982 kam es zu einer umfangreichen Abnahme der Ackerkrume im mittleren erhöhten Teil des Burgwalles "Petrova louka" bei Strachotín. Daher verlief hier im Jahre 1983 eine Rettungsgrabung, die auch im Jahre 1984 fortsetzen wird. Auf einer Fläche von 10 x 25 m wurden bisher 25 Objekte untersucht, von denen wir wenigstens eine grossmährische Halberhütte mit Ofen in der südöstlichen Ecke, einige eingetiefte Gruben aus dem 13. bis dem Beginn des 14. Jahrhunderts und 14 seicht eingetiefte Körpergräber erwähnen, die durch den Fund eines bronzenen Fingerringes mit zugespitzten Enden und eines massiven goldplattierten S-förmigen Schlüfenringes in das 11. - 12. Jh. datiert sind.

VÝZKUM NA HRADISKU CHOTĚBUZ-PODOBORA U ČESKÉHO TĚŠÍNA V ROCE 1983 /okr. Karviná/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

V letošní výzkumné sezóně bylo dokončeno skrytí pravěké vrstvy v otevřených čtvercích na akropoli /+5/+20, +10/+20, +15/+25, +20/+25, +20/+30/, byl dobrán slovanský objekt č. 25 a vypreparováno jeho nejbližší okolí. Na prvním předhradí byla položena sonda S 16 v délce 25 m a šířce 1,5 m, jdoucí ve směru S - J od hrany příkopu, a to v návaznosti na řez valem a příkopem provedený na akropoli.

Jednotlivá halštatská vrstva na akropoli, ve které nebyl v podstatě zjištěn žádný objekt, obsahující poměrně velmi malé množství keramických nálezů, byla mocná v průměru 40 - 50 cm s tím, že směrem k východní hraně akropole se její síla zmenšovala. Výjimku tvořil pouze čtv. +20/+30, kde v hl. 60 - 70 cm byla zachycena část halštatského mělce zahloubeného objektu /č. 28/ nepravidelného protáhlého tvaru se dvěma malými píčkami, vymazanými souvislou mazanicovou vrstvou na dně a bocích. Zjištěna byla rovněž jedna kúlová jamka a získán zde byl větší počet keramických artefaktů, odpovídajících stupni HD.

Při dobírání slovanského objektu /č. 25/ a jeho nejbližšího okolí byla zjištěna další tři otevřená ohniště /celkem pět/ s množstvím železné strusky i kusů suroviny - rudy. Bohatý doprovodný keramický materiál lze vřocit na základě dosavadních poznatků do 9. stol.

Sonda S 16 na prvním předhradí potvrdila i zde existenci dvou kulturních vrstev /halštatské a slovanské/, i když nepoměrně plytších než na akropoli. Zachyceny byly jen dva malé halštatské objekty mělce zahloubené, nepravidelného tvaru /č. 26 a 27/, avšak žádný z nich nelze klasifikovat jako objekt sídelní.

Grabung auf dem Burgwall Chotěbuz-Podobora im Jahre 1983 /Bez. Karviná/. Im Quadrat +20/+30 auf der Akropolis wurde der Teil eines hallstattzeitlichen seicht eingetieften Objektes mit zwei Ofen, sowie eine Pfostengrube erfasst und hier ein verhältnismässig zahlreiches keramisches Material gewonnen, das der Stufe HD entspricht.

Bei den Beendigungsarbeiten am slawischen Objekt Nr. 25 und seiner nächsten Umgebung hat man drei weitere offene Feuerstellen /insgesamt fünf/ mit einer Menge an Eisenschlacke sowie Rohstoffstücken - Erz festgestellt. Das reiche keramische Begleitmaterial kann man aufgrund der bisherigen Erkenntnisse in das 9. Jh. einreihen.

Sonde S 16 auf der ersten Vorburg bestätigte auch hier die Existenz von zwei Kulturschichten /hallstattzeitlich und slawisch/, wenn auch wesentlich seichteren, als auf der Akropolis. Erfasst wurden nur zwei kleine Hallstattobjekte, seicht eingetieft von unregelmässiger Form /Nr. 26 und 27/, jedoch keinen von ihnen kann man als Siedlungsobjekt klassifizieren.

P ŘEHLED V Ý Z K U M Ů 1983

Vydává:	Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef P o u l í k
Redaktoři:	Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová /pokud není na tabulce uveden jiný autor/
Na titulním listě:	stříbrné nákončí opasku z kostrového hrobu z období stěhování národů v Boroticích /okr. Znojmo/
Tisk:	Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo:	ÚVTEL - 73332
Vydáno jako rukopis:	400 kusů - neprodejně